

Τοπικό Θεματικό Δίκτυο Πολιτιστικών Θεμάτων «Λόγος και χρώμα στο φως της Λευκάδας»

1. Κεντρική ιδέα

Η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λευκάδας σε συνεργασία με άλλους Επιστημονικούς, Εκπαιδευτικούς φορείς καθώς και φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, συντονίζει την λειτουργία Τοπικού Θεματικού Δικτύου Πολιτιστικών Θεμάτων με τίτλο: «Λόγος και χρώμα στο φως της Λευκάδας», το οποίο ιδρύθηκε στις 12-1-2018 με αρ. πρ. Φ17/227271/ΕΚ/4995/Δ1.

Η Λευκάδα το νησί του γαλάζιου και του φωτός, η Λευκάδα το νησί των ποιητών, συνδυάζει τόσο το φυσικό κάλλος όσο και το πολιτιστικό υπόβαθρο που μπορούν να λειτουργήσουν ως ερέθισμα για τη φαντασία, το πνεύμα και τη δημιουργικότητα των μαθητών όλων των ηλικιών. Η ομορφιά του φυσικού περιβάλλοντος, η αντανάκλαση του φωτός, η καθαρότητα του γαλάζιου, η εναλλαγή του τοπίου εμπνέουν εικόνες άξιες καλλιτεχνικής αποτύπωσης. Οι πολιτιστικοί χώροι και φορείς προσφέρουν κίνητρα έμπνευσης και δημιουργίας. Τα μοναδικά μικρά μουσεία των ποιητών (Μουσειακός χώρος Λευκάδιου Χερν , Μουσείο Άγγελου Σικελιανού), η ιστορική αξία της Δημόσιας Βιβλιοθήκης Λευκάδας, η ιδιαιτερότητα της Χαραμόγλειου Βιβλιοθήκης, η εξειδίκευση της Βιβλιοθήκης Νίκου Σβορώνου, τα χειρόγραφα και τυπογραφικά κειμήλια του εκκλησιαστικού μουσείου της Κυράς Φανερωμένης, οι θεματικές ενότητες των έργων της Δημοτικής Πινακοθήκης, η μοναδικότητα της έκθεσης Χαρακτικής ex- libris, η ασπρόμαυρη απλότητα των φωτογραφιών του Φριτς Μπέργκελ, η γραφικότητα του Πάρκου των Ποιητών, η ιστορικότητα των Γιορτών Λόγου και Τέχνης του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας προσφέρουν πλούσιο υλικό για έρευνα, αναζήτηση, μάθηση, καλλιτεχνική απόλαυση, γνώση μέσα από δρόμους χαράς και αισθητικής καλλιέργειας.

2. Σκοπός και Στόχοι του Δικτύου

Σκοπός: Να αναζητήσουν οι μαθητές τη γνώση μέσα από έργα του έντεχνου λόγου, της εικαστικής δημιουργίας, της καλλιτεχνικής φωτογραφίας, ακολουθώντας διαδρομές χαράς και αισθητικής απόλαυσης.

Στόχοι:

- Να ανακαλύψουν οι μαθητές τρόπους έκφρασης μέσα από την τέχνη.
- Να καλλιεργήσουν την αγάπη προς το διάβασμα (φιλιαναγνωσία).
- Να εκφραστούν μέσα από το γραπτό λόγο.
- Να αντιληφθούν τα μηνύματα των εικαστικών έργων τέχνης.
- Να δημιουργήσουν δικά τους έργα τέχνης, να αποτυπώσουν ιδέες, σκέψεις, συναισθήματα, να πάρουν βασικές γνώσεις πάνω σε θέματα όπως χρώμα, φως, σκιά, προοπτική.
- Να πειραματιστούν με υλικά και τεχνοτροπίες.

- Να αποκτήσουν σωστή συμπεριφορά μέσα σε χώρους επισκέψεων, βιβλιοθήκες- μουσεία (μουσειακή αγωγή)
- Να κινηθούν μέσα σε χώρους πολιτισμού, να χαρούν και να παίξουν.
- Να ενεργοποιήσουν τις αισθήσεις τους.
- Να οξύνουν τη φαντασία τους.
- Να αναπτύξουν την ερευνητική ικανότητα και την κριτική σκέψη.
- Να εργαστούν ομαδικά με αρμονία.
- Να αναπτύξουν σχέσεις συνεργασίας με μαθητές άλλων σχολικών μονάδων.
- Να αναλάβουν πρωτοβουλίες και δράσεις αρχικά σε τοπικό επίπεδο, να καταθέσουν προτάσεις, να αντλήσουν ιδέες ώστε να γίνουν οι αυριανοί ενεργοί πολίτες που θα διαφυλάξουν την πολιτιστική κληρονομία της περιοχής που ζουν.

3. Προτεινόμενες Θεματικές Ενότητες

- **Λογοτεχνικό εργαστήριο:** μελέτη λογοτεχνικών ρευμάτων, μορφών και ειδών λογοτεχνικών κειμένων, δημιουργών, έργων.
- **Εργαστήριο γραπτού λόγου:** δημιουργική γραφή, δημιουργική σκέψη, παραγωγή πρωτότυπου λογοτεχνικού υλικού.
- **Θεατρικό εργαστήριο:** ανάγνωση θεατρικών κειμένων, δημιουργία πρωτότυπου θεατρικού κειμένου, οργάνωση παράστασης, θεατρικό αναλόγιο.
- **Εικαστικό εργαστήριο:** πρακτική και θεωρητική προσέγγιση μιας συγκεκριμένης μορφής τέχνης (ζωγραφικής- χαρακτηριστικής), μελέτη κινήματων και τεχνοτροπιών, συγκρότηση ομάδας αισθητικής παρέμβασης στο χώρο του σχολείου.
- **Λέσχη φωτογραφίας:** γνωριμία με την τέχνη και την τεχνική της φωτογραφίας, πρακτική άσκηση πάνω σε συγκεκριμένο θέμα.
- **Καλλιέργεια φιλιανγνωσίας:** προγράμματα προώθησης της ανάγνωσης, λέσχες ανάγνωσης, βιβλιοπαρουσιάσεις.
- **Σχολική βιβλιοθήκη:** οργάνωση, λειτουργία, ανανέωση, εμπλουτισμός, διασύνδεση βιβλιοθηκών.
- **Ιστορική διαδρομή γραπτού λόγου:** η ιστορία της γραφής, η ιστορία της τυπογραφίας.
- **Μαθητικός τύπος:** σχολική εφημερίδα, μαθητικό περιοδικό σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.
- Παραμύθι και παιδί
- **Πορτρέτα προσωπικοτήτων:** ποιητές, λογοτέχνες, εικαστικοί της Λευκάδας.

- **Μουσειακή αγωγή:** οργανωμένες επισκέψεις στα μουσεία και τις βιβλιοθήκες της Λευκάδας με υλοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού προγράμματος, ανάπτυξη θεμάτων πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπικής ιστορίας
- **Θέματα λαογραφίας:** λαογραφικά βιβλία, λαογράφοι της Λευκάδας, λευκαδίτικη διάλεκτος.
- Έντεχνος λόγος- εικαστικές δημιουργίες- καλλιτεχνικές φωτογραφίες και θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος.
- Έντεχνος λόγος- εικαστικές δημιουργίες- καλλιτεχνικές φωτογραφίες και ανθρώπινα δικαιώματα.
- Έντεχνος λόγος- εικαστικές δημιουργίες- καλλιτεχνικές φωτογραφίες και θέματα συναισθηματικής αγωγής.
- Έντεχνος λόγος- εικαστικές δημιουργίες- καλλιτεχνικές φωτογραφίες και θέματα τοπικής κοινωνίας, καθημερινής ζωής.
- **Περιβάλλον και Τέχνη:** Το περιβάλλον ως πηγή έμπνευσης, πίνακες ζωγραφικής, ποίηση, λογοτεχνία, κατασκευές από φυσικά υλικά.
- **Περιβαλλοντικές- πολιτιστικές διαδρομές:** πάρκα, μουσεία, μνημεία, ιστορικά σημεία, περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος διασύνδεση- αλληλοεπίδραση.

4. Προτεινόμενες Παιδαγωγικές Μέθοδοι

- Συνεργατική- Βιωματική Μέθοδος
- Μέθοδος project
- Διαθεματική προσέγγιση αντικειμένου μελέτης

Τεχνικές υλοποίησης

- Μάθηση μέσα από το πολιτιστικό περιβάλλον.
- Ενεργητικές διαδικασίες μάθησης: επιτόπια μελέτη και έρευνα, παρατήρηση, συζήτηση, συνέντευξη, προγραμματισμένες δράσεις σε κοινωνικό επίπεδο.
- Μάθηση μέσα από την ανακάλυψη και έρευνα πρωτογενούς υλικού- ιστορικές πηγές.
- Κριτική προσέγγιση του αντικειμένου- Ο μαθητής παραγωγός ιστορίας, συμπερασμάτων.
- Οργάνωση συζήτησης στρογγυλού τραπεζιού.
- Δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης (εικαστικές δημιουργίες, κατασκευές, θεατρικές παραστάσεις, κουκλοθέατρο).
- Μυθοπλασία
- Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού

- Αφηγηματική ανασύνθεση
- Δραματοποίηση
- Ιδεοθύελλα- Συγκρουσιακή ιδεοθύελλα
- Ταξίδια κατευθυνόμενης φαντασίας
- Αφήγηση ανασύνθεσης
- Ψυχοδραματικές τεχνικές: παιχνίδια ρόλων- αντιστροφής ρόλων- προσομοίωση.
- Δραστηριότητες συναισθηματικής έκφρασης
- Φυλλάδια γνωστικού τομέα
- Επισκέψεις σε χώρους πολιτισμικής αναφοράς
- Έρευνα πεδίου
- Χρήση- Δημιουργία μουσειοσκευής
- Προβολές
- Ψηφιακές περιηγήσεις
- Μουσικοκινητικά παιχνίδια
- Παιχνίδια χαμένου θησαυρού
- Θεματικές εκθέσεις

5. Διάρκεια και χρονοδιάγραμμα ανάπτυξης του Δικτύου

Το Δίκτυο έχει διετή διάρκεια. Μια σχολική μονάδα για να συμμετέχει οφείλει να υλοποιεί πρόγραμμα πολιτιστικών θεμάτων, με θέμα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματολογία του Δικτύου και η συμμετοχή της να έχει διάρκεια ενός σχολικού έτους τουλάχιστον.

6. Συνεργαζόμενοι φορείς

Η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λευκάδας ως ιδρυτής- συντονιστικός φορέας του Δικτύου έχει αναπτύξει πλαίσιο συνεργασίας με τους εξής φορείς:

- Σύλλογο εκπαιδευτικών ΠΕ «Άγγελος Σικελιανός»
- ΚΠΕ Σφακιωτών
- Δημόσια Βιβλιοθήκη Λευκάδας
- Περιφερειακή Ενότητα Λευκάδας (έκθεση φωτογραφίας Φριτς Μπέργκερ)
- Δήμο Λευκάδας (Μουσείο Άγγελου Σικελιανού)
- Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας (Χαραμόγλειος Ειδική Λευκαδική Βιβλιοθήκη, Βιβλιοθήκη Ν. Σβορώνου, Μουσειακός Χώρος Λ. Χερν, Λευκαδική Δημοτική Πινακοθήκη, Έκθεση Χαρακτικής ex- libris).